

عنوان مقاله:

نگاه قدسی به اشکال هندسی دایره و مربع در معماری اسلامی

محل انتشار:

دوازدهمین سمپوزیوم پیشرفت های علوم و تکنولوژی کمیسیون پنجم: سرزمین پایدار، معماری و شهرسازی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

پروین گنجینه - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد واحد سراب

ستاره یمینی - هیات علمی گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سراب

خلاصه مقاله:

معماری مقدس بخش مهم و انکار ناپذیر تاریخ معماری است به ویژه در ذهن و زبان انسان سنت محوری که به اصل تناظر عالم و ادم دلبسته بود و بر اساس آن اساس انسان را عالمی صغیر و عالم انسانی را کبیر می پنداشت. این باور به خلق هنر و معماری می انجامید که جلوه تصویری و تجسمی معنا بود و برای تحقق خود از فرم و قالبی (ریاضیات و هندسه) بهره می گرفت که آن نیز در حکمت شرقی و به ویژه اسلامی صورتی مثالین داشته و در میانه عالم معقول و محسوس قرار داشت. هنر و معماری سنتی، مبتنی بر اصل تناظر بین عالم و آدم است. در ذهن انسانی سنتی، نسبتها و مفاهیم انسانی چنان بسط می یابند که در دامنه وسیع کیهان را در بر میگیرند و کیهانی که در این قلمرو شکل یافته و تصور می شود چون محصول جهان بینی انسان است تعریفی کاملا انسانی می یابد. نظر بر این است که به همین دلیل مفاهیم کیهانی انسانی در جهان بینی سنتی، اشتراک وسیعی بوجود می آید. تاثیر اصل تناظر در معماری مقدس، اشتراک ابعاد هندسی معبد-به عنوان نمونه کوچک شده کالبد حق و پیکر انسان است و به یک عبارت، عمارت عالم و ادم یکی است. این معنا سبب گشته در کیهانشناسی ادیان شرقی به ویژه اسلام، اشکال هندسی، ابعاد کیهانی را شرح نموده و هم آنها در ساخت معماری های مقدس تجلی یابند. در این میان دایره و مربع جایگاهی که متون کیهانشناسی، هم بیانگر روح لا یتناهی عالم اند {به صورت دایره} و هم بیانگر ابعاد یتناهی آن {مربع}.

کلمات کلیدی:

معماری مقدس، دایره، مربع، کعبه، هندسه مقدس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/712305>

